

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์โลกในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นมากมาย ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและเทคโนโลยีสารสนเทศ การเปิดเสรีทางการค้า ทำให้เกิดการแข่งขันทางธุรกิจ มากขึ้น ส่งผลกระทบต่อองค์กร จึงต้องมีการปรับกลยุทธ์เพื่อความอยู่รอด ประกอบกับการเกิด ภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ มีผลให้องค์กรภาครัฐมีการปฏิรูประบบราชการ ด้วยการออกพระราชบัญญัติ จัดตั้งองค์กรมหาชนซึ่งเป็นรูปแบบบริหารภารกิจภาครัฐ ในปี 2542 โรงพยาบาลของรัฐถูกผลักดัน ให้แปรสภาพเป็นองค์กรมหาชนเพื่อปรับลดขนาดกำลังคน ทุกองค์กรต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การ บริหารด้วยการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพให้ได้มาตรฐาน เพื่อความอยู่รอดขององค์กรและได้รับ การยอมรับจากสังคม (วารี พูลทรัพย์ 25441) ต่อมาในพ.ศ. 2547 สำนักงานคณะกรรมการ ข้าราชการพลเรือน ได้ออกนโยบาย และมาตรการการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดย มาตรการที่ 3 คือมาตรการพัฒนาและบริหารกำลังคนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบราชการได้กำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของข้าราชการพลเรือน สามัญ 2 ด้าน คือ ประเมินผลงานด้านปริมาณงาน คุณภาพของผลงาน ความทันเวลา ผลลัพธ์ ประโยชน์ในการนำไปใช้และประสิทธิผลของงาน และการประหยัดทรัพยากรหรือความคุ้มค่าของ ผลงาน และประเมินคุณลักษณะการปฏิบัติงานด้านความสามารถและความอุตสาหะในการ ปฏิบัติงาน การรักษาวินัยและการปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการ โดยเริ่มใช้ในรอบการ ประเมิน วันที่ 1 เมษายน – 30 กันยายน 2547 ทำให้ทุกองค์กรต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การบริหาร ด้วยการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพให้ได้มาตรฐานควบคู่กับการพัฒนาบุคลากร (อำนาจ กาจันะ 2547)

การกำหนดนโยบายและมาตรการการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลดังกล่าว ส่งผลต่อหน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงาน ต้องให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ให้เกิดประสิทธิผล กระทรวงสาธารณสุขในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการบริหารงานด้าน สุขภาพจึงได้กำหนดทิศทางการบริหารงานเป็นไปในรูปแบบที่เรียกว่า “การบริหารงานแบบมุ่ง ผลสัมฤทธิ์” (Result-Based Management) เพื่อให้หน่วยงานทุกระดับสามารถปฏิบัติงานสอดคล้อง

กับทิศทางในการปฏิรูประบบบริหารจัดการภาครัฐ มีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์เพื่อใช้ในการกำหนดทิศทางการบริหารงาน กำหนดแนวทางปฏิบัติ การควบคุมกำกับติดตามและประเมินผลงานตามแผนยุทธศาสตร์ ทั้งด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน (อานวย กาจีนะ 2547) ซึ่งการที่หน่วยงานจะสามารถบรรลุประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงานดังกล่าวได้ ผู้ปฏิบัติงานต้องมีคุณภาพและได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารให้ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จึงสามารถสร้างประสิทธิผลให้เกิดขึ้นในระดับที่สูงขึ้นได้ รวมถึงผลผลิตหรือบริการมีคุณภาพตรงความต้องการของผู้บริโภค รวมถึงผู้ปฏิบัติงานเกิดความพึงพอใจในงานด้วย (วรภัทร์ ภูเจริญ 2541)

การให้บริการสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุขนั้น จะเป็นหน้าที่ของโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไปและโรงพยาบาลชุมชนและสถานอนามัย ซึ่งในการดำเนินการของโรงพยาบาลทุกระดับนั้น กลุ่มการพยาบาลเป็นกลุ่มงานหลักที่ให้บริการแก่ประชาชน กลุ่มการพยาบาลจะมีทั้งผู้บริหารทางการพยาบาลเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดองค์กรให้มีการดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีผลการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ การดำเนินงานประสบความสำเร็จ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดขององค์กร (ดารณี จามจรี 2546) โดยการวางแผน การจัดองค์กร การนำและการควบคุม การใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ (ลัทธิกาล ศรีวะรมณ์ 2547) และมีกลุ่มผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่เป็นพยาบาลวิชาชีพ โดยที่พยาบาลวิชาชีพมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบตามขอบเขตการปฏิบัติการพยาบาล คือให้การพยาบาลผู้ป่วยหรือผู้ใช้บริการที่มีปัญหาครอบคลุมทั้ง 4 มิติ แก่บุคคล ครอบครัวชุมชน พยาบาลวิชาชีพต้องมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานตามลักษณะของการบริการในแต่ละระดับของโรงพยาบาล (ทัศนยา บุญทอง 2544) ซึ่งสภาการพยาบาลได้กำหนดสมรรถนะหลัก ของผู้ประกอบการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งไว้ 14 สมรรถนะ ซึ่งสมรรถนะที่สำคัญสมรรถนะหนึ่ง ในจำนวน 14 สมรรถนะคือสมรรถนะที่ 9 ที่ได้กำหนดไว้ว่า “พยาบาลวิชาชีพต้องแสดงภาวะผู้นำและการบริหารจัดการตนเองและงานที่รับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม” ซึ่งแสดงว่าพยาบาลวิชาชีพจะต้องมีคุณลักษณะของผู้นำที่สามารถแสดงออกถึงภาวะผู้นำในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบได้ สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาเกิดความเชื่อถือ ไว้วางใจ ผู้ร่วมงานเกิดความเชื่อถือและให้ความร่วมมือในการทำงาน เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สตอกคิลล์ (Stogdill , 1948 อ้างใน Northouse , 2004) ได้ศึกษาวิจัยพบว่าผู้นำที่มีคุณลักษณะที่ดีคือผู้นำที่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด มีความกระฉับกระเฉง ว่องไว มีความเข้าใจในงานอย่างถ่องแท้ มีความรับผิดชอบ มีความคิดริเริ่ม มีความ پاکเพียร มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีฐานะทางสังคม มีความสำเร็จ มีความเข้าใจ มีความรับผิดชอบ มีความร่วมมือในการทำงาน มี

ความอดทน เป็นผู้มีการมีและมีฐานะทางสังคม นอกจากนี้ผลการวิจัยของแมนน์ (Mann 1959 อ้างใน Northouse, 2004) พบว่าผู้นำควรมีคุณลักษณะคือ มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด มีสุขภาพแข็งแรง มีบุคลิกลักษณะเรียบริ้ว มีลักษณะเด่น เป็นคนกล้าแสดงออกและมีความขยัน และจากการศึกษาของคาร์ณี จามจรี (2546) ซึ่งศึกษาคุณลักษณะผู้นำทางการพยาบาลที่พึงประสงค์พบว่า คุณลักษณะเด่นที่สะท้อนความเป็นผู้นำที่มีประสิทธิผล 4 ด้าน คือ ด้านสติปัญญาและความรู้ ด้านความคิดและบุคลิกภาพ ประกอบด้วย คุณลักษณะด้านกายภาพ คุณลักษณะด้านความคิดและการแสดงออกและคุณลักษณะด้านสังคม ด้านคุณธรรม จริยธรรมและด้านการบริหารประกอบด้วยคุณลักษณะด้านการบริหารคนและการบริหารงาน นอกจากนี้บุคคลที่มีคุณลักษณะผู้นำที่เหมาะสมจะสามารถปฏิบัติงานได้บรรลุเป้าหมาย และส่งผลต่อการพัฒนาขององค์กร ทั้งนี้ในองค์กรใดๆนั้นผู้นำในการดำเนินกิจกรรมนั้นไม่จำเป็นต้องเป็นผู้บริหารเท่านั้นที่เป็นผู้นำ บุคคลทุกคนในองค์กรสามารถเป็นผู้นำและผู้ตามได้ในสถานการณ์เดียวกัน ผู้นำเป็นบุคคลที่สามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จภายใต้การนำผู้อื่นให้สามารถร่วมงานกันได้ และเป็นผู้ชี้แนะแนวทางที่จะก่อให้เกิดผลดีต่อองค์กร ดังนั้นองค์กรหนึ่งจึงมีผู้บริหารที่เป็นทั้งผู้บริหารและผู้นำ และผู้ปฏิบัติที่เป็นผู้นำ ซึ่งต้องเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะที่ดีในการเป็นผู้นำ (Northouse , 2004)

ในการปฏิบัติงานด้านการพยาบาลก็เช่นกัน ในหอผู้ป่วยซึ่งมีหัวหน้าหอผู้ป่วยทำหน้าที่บริหารงานซึ่งต้องเป็นผู้นำในการปฏิบัติงาน การบริหารงานหอผู้ป่วย พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย หน่วยงานต่างๆ ในโรงพยาบาลก็ต้องเป็นผู้นำในการนำทีมปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยเช่นกัน การเป็นผู้นำที่ดีต้องมีคุณลักษณะที่ดีด้วย จึงจะสามารถสร้างความเชื่อถือและนำกลุ่มเพื่อให้อาสาสมัครปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการประเมินประสิทธิผลการปฏิบัติงานนั้น ยูราณี สุขวิญญาณ์ (2548) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลขององค์การพยาบาล พบว่าประสิทธิผลขององค์การสามารถประเมินผลหรือวัดผลได้จากตัวชี้วัด 4 ประการคือ 1) ผลลัพธ์เฉพาะบุคคล เช่น ผลการปฏิบัติงาน ความพึงพอใจและความผูกพัน 2) การบรรลุเป้าหมายของบุคคล กลุ่มงาน และองค์กร 3) การปฏิบัติงานมีผลสัมฤทธิ์สูง และ 4) ความพึงพอใจของผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นอกจากนี้ กิปสัน,อีเวนวิสและโคนิลลี (Gibson, Ivancevich และ Donelly อ้างใน ภรณ์ มหามนต์ 2532) ได้ศึกษาการประสิทธิผลขององค์กรและสรุปว่า ความมีประสิทธิผลขององค์กรประกอบด้วย ความสามารถในการผลิต ประสิทธิภาพ และความพึงพอใจที่องค์กรสามารถตอบสนองความต้องการของพนักงานได้มากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง ย่อมนำไปสู่การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ และปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานคือความสำเร็จของงาน การยอมรับนับถือ ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน เงินเดือน นโยบาย การบริหารและสภาพแวดล้อมในการทำงาน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะทำให้

บุคลากรเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานและเป็นแรงกระตุ้นให้บุคคลเกิดความตั้งใจในการทำงาน เต็มใจอุทิศเวลา แรงกายและความคิดของตนเองเพื่อสนองตอบความต้องการขององค์กร เกิดผลการปฏิบัติงานที่ดี (Davis, 1951 อ้างในสมยศ นาวิการ 2540)

ในปัจจุบันองค์กรราชการทุกองค์กรต้องมีการประเมินผลประสิทธิผลการปฏิบัติงาน โดยต้องผู้บริหารระดับสูง ต้องจัดทำคำรับรองการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย ตามแนวทางการปฏิรูประบบราชการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน(2538) ได้กำหนดเกณฑ์และวิธีการประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โดยเน้นการประเมินผลงาน ประกอบด้วย ปริมาณงาน คุณภาพงาน ความทันเวลา ผลลัพธ์ การประหยัดทรัพยากรและการประเมินคุณลักษณะ การปฏิบัติงานของบุคคล ซึ่งโรงพยาบาลชุมชนทุกโรงพยาบาลในฐานะหน่วยงานของรัฐนำแนวทางการประเมินประสิทธิผล ประสิทธิภาพมาใช้ในการประเมินทั้งงานและคน ซึ่งประสิทธิผลของงานนั้นมีทั้งที่เกิดจากระบบงานและคุณลักษณะของบุคคลในองค์กร มีความเกี่ยวข้องกับผู้นำขององค์กรที่จะนำองค์กรสู่การมีประสิทธิผล บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ซึ่งผู้นำในการปฏิบัติงานนั้นมีใช่เฉพาะผู้บริหารเพียงคนเดียวที่จะนำองค์กรให้สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จ ผู้วิจัยในฐานะพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยในโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดนครสวรรค์ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำของพยาบาลวิชาชีพกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อนำข้อมูลและผลการวิจัยไปใช้ประกอบการวางแผนการพัฒนางานและพัฒนามุคลากรในส่วนที่รับผิดชอบให้สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 ศึกษาคุณลักษณะผู้นำของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลชุมชนจังหวัดนครสวรรค์
- 2.2 ศึกษาประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลชุมชนจังหวัดนครสวรรค์
- 2.3 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำของพยาบาลวิชาชีพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาลชุมชนจังหวัดนครสวรรค์

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้กรอบแนวคิด ทฤษฎีคุณลักษณะของผู้นำทางการพยาบาลที่มีประสิทธิผล และกรอบแนวคิดประสิทธิผลองค์กรดังนี้

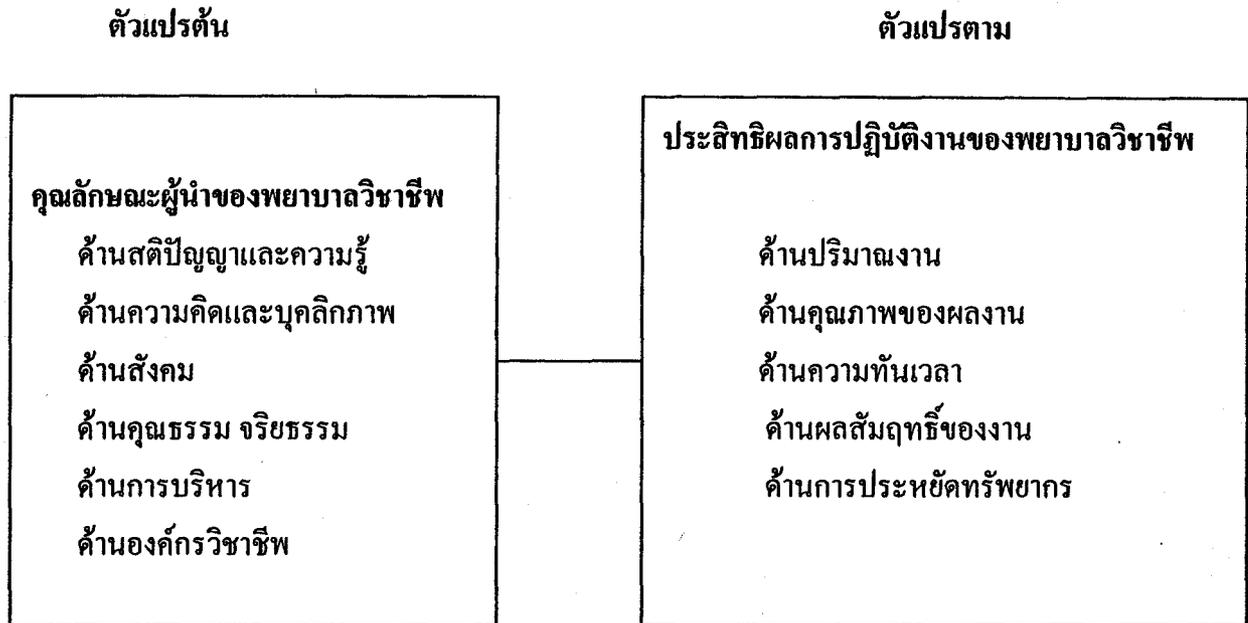
3.1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้นำที่ดีจากนักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ อาทิ คอนโกและคานูโก (Conger Kanugo, 1987 อ้างใน รังสรรค์ ประเสริฐศรี 2544) เคิร์กแพททริก และ ลอคคีย์ (Kirkpatrick and Locke, 1991) สตอกคิลล์ (Stogdill, 1948) คินซี (Kinsey, 1985 อ้างใน Northouse, 2004) และ คาร์นี จามจรี (2546) และสังเคราะห์เป็นคุณลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิภาพ 6 ด้าน สำหรับใช้เป็นกรอบในการวิจัยดังนี้

1. ด้านสติปัญญา ความรู้
2. ด้านความคิดและบุคลิกภาพ
3. ด้านสังคม
4. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
5. ด้านการบริหาร
6. ด้านองค์กรวิชาชีพ

(รายละเอียดการวิเคราะห์ในภาคผนวก ง)

3.2 กรอบแนวคิดในการศึกษาประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพนั้นใช้หลักการประเมินประสิทธิภาพประสิทธิผลการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน(2538)ที่กำหนดเกณฑ์การประเมินผลงาน 5 ด้าน ดังนี้

1. ปริมาณงาน
2. คุณภาพผลงาน
3. ความทันเวลา
4. ผลสัมฤทธิ์ของงาน
5. การประหยัดทรัพยากร

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

คุณลักษณะผู้นำของพยาบาลวิชาชีพมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาลชุมชนจังหวัดนครสวรรค์

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) ประชากรคือพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดนครสวรรค์ 12 แห่ง จำนวน 577 คน กลุ่มตัวอย่างคือพยาบาลวิชาชีพจำนวน 230 คน ดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) จากนั้นสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายโดยใช้วิธีจับสลากแบบไม่แทนที่ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสอบถาม ใช้เวลาในการรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 10 มกราคม- 10 มีนาคม

5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ คุณลักษณะของผู้นำของพยาบาลวิชาชีพ มี 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านสติปัญญาและความรู้
2. ด้านความคิดและบุคลิกภาพ
3. ด้านสังคม
4. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
5. ด้านการบริหาร
6. ด้านองค์กรวิชาชีพ

ตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ มี 5 ด้าน ดังนี้

1. ปริมาณงาน
2. คุณภาพของผลงาน
3. ความทันเวลา
4. ผลสัมฤทธิ์ของงาน
5. การประหยัดทรัพยากร

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 พยาบาลวิชาชีพ หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ ที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งที่ยังไม่หมดอายุและไม่ถูกพักใช้หรือเพิกถอน และปฏิบัติงานให้บริการด้านสุขภาพในหอผู้ป่วยของโรงพยาบาลชุมชน ในจังหวัดนครสวรรค์โดยมีระยะเวลาในการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี

6.2 คุณลักษณะผู้นำของพยาบาลวิชาชีพ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของพยาบาลวิชาชีพในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ มีความสามารถที่มีอิทธิพลต่อบุคคลในกลุ่มเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดของโรงพยาบาลชุมชน มี 6 ด้าน ดังนี้

6.2.1 ด้านสติปัญญาและความรู้ หมายถึง พยาบาลวิชาชีพมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ที่แสดงออกถึงการเป็นผู้มีสติปัญญาสูง เฉลียวฉลาด เป็นผู้รอบรู้ในศาสตร์ทั้งด้านวิชาชีพและศาสตร์อื่นๆ มีความรู้ทางด้านการปฏิบัติการพยาบาล ได้อย่างถูกต้องตามมาตรฐาน มีความสามารถในการแสวงหาข้อมูลที่สำคัญ เพื่อการตัดสินใจแก้ไขปัญหา เปิดรับ

ต่อประสบการณ์ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีทักษะในการใช้สติปัญญาและความรู้เพื่อประโยชน์ต่องานและเป็นທີ່ปรึกษาแก่ผู้ร่วมวิชาชีพได้

6.2.2 ด้านความคิดและบุคลิกภาพ หมายถึง พยาบาลวิชาชีพมีการแสดงออกซึ่งการมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ เข้มแข็ง มีความกระฉับกระเฉง ร่าเริง ยิ้มแย้มแจ่มใส พุดจาไพเราะ ลักษณะท่าทางดี มีความอ่อนน้อมถ่อมตน มีเสน่ห์ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีท่าทีที่เป็นมิตร มีความเอื้ออารี กระตือรือร้น มั่นใจในตนเอง รอบคอบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความกล้าหาญ กล้าแสดงออก กล้าเผชิญกับความเป็นจริงและกล้ารับผิดชอบ อดทน มุ่งมั่นในการทำงาน มีความเคียดแค้นฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน เป็นคนที่น่าเชื่อถือไว้ใจได้ เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

6.2.3 ด้านสังคม หมายถึง พยาบาลวิชาชีพเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ เป็นที่นิยมชมชอบ มีชื่อเสียง เป็นที่รู้จักและมีเครือข่ายมาก รู้สึกไวทางสังคมและมีการเอาใจเขามาใส่ใจเรา มีความเข้าใจในมนุษย์ ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล สนใจและเข้าใจความต้องการของบุคคล ให้เกียรติผู้ร่วมงาน ความสามารถในการสร้างความประทับใจ สามารถสร้างความร่วมมือกับผู้อื่น ประสานงานกับหน่วยงานอื่นทั้งภายในและภายนอกองค์กร ทำตัวให้เป็นประโยชน์กับสังคม

6.2.4 ด้านคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่แสดงออกถึงการเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ยึดมั่นในจริยธรรมการทำงานปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพมีเมตตา กรุณา เอื้ออาทรต่อผู้ร่วมงาน มีความกตัญญู มีความซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ประพฤติตนอยู่ในหลักการทางศาสนา ไม่เห็นแก่ตัว คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว มีความยุติธรรม เป็นแบบอย่างทางพฤติกรรมให้กับผู้ตาม

6.2.5 ด้านการบริหาร หมายถึง พยาบาลวิชาชีพสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่ตอบสนองความพึงพอใจต่อผู้ร่วมงาน ส่งเสริมและสนับสนุนด้านอารมณ์และสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน พัฒนาความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างสมาชิกในกลุ่ม มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร มีความสามารถในการปรับตัว สร้างความมั่นใจให้เกิดขึ้นในตัวผู้ตาม ให้เชื่อมั่นในความสามารถของ ตนเองรู้จักกาลเทศะ รวมถึงมีความสามารถด้านการเจรจาต่อรอง

6.2.6 ด้านองค์กรวิชาชีพ หมายถึง พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่โดยมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ แสดงให้ผู้ร่วมงานสาขาอื่นๆเห็นความสำคัญของวิชาชีพพยาบาล มีความรักในองค์กร สนับสนุนร่วมมือในกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพด้วยความเต็มใจ เสริมสร้าง

ความสามัคคีในหมู่คณะอย่างต่อเนื่อง ปกป้องสิทธิประโยชน์ที่พึงมีพึงได้ขององค์กรพยาบาล
เคารพ ยกย่องและให้เกียรติบุคลากรในวิชาชีพและเพื่อนร่วมงาน

6.3 ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน หมายถึง ผลลัพธ์ของการปฏิบัติงานในหน้าที่ของ
พยาบาลวิชาชีพ ในหอผู้ป่วยที่ปฏิบัติงานด้วย ความรู้ ความสามารถ และอุทิศตนตอบสนองความ
ต้องการของหน่วยงานที่บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยวัดผลผลิต หรือ ผลลัพธ์ ตามหลักเกณฑ์
และวิธีการประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการ
ข้าราชการพลเรือน (2538) ที่กำหนดเกณฑ์การประเมินผลงาน 5 ด้าน ดังนี้

6.3.1 ปริมาณงาน หมายถึง พยาบาลวิชาชีพสามารถปฏิบัติงานการพยาบาลตาม
มาตรฐานที่กำหนดและปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จตามสิ่งที่ได้รับมอบหมายตามความรู้
ความสามารถและให้ความช่วยเหลือการปฏิบัติงานของทีมงาน ได้บรรลุเป้าหมายตามข้อตกลงหรือ
มาตรฐานของงาน

6.3.2 คุณภาพของผลงาน หมายถึง พยาบาลวิชาชีพสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับ
มอบหมายสำเร็จ ด้วยความถูกต้อง ครบถ้วนตามมาตรฐาน มีความประณีต ผลการปฏิบัติงานบรรลุ
เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของงาน ได้รับการยอมรับจากผู้ร่วมงานและผู้บังคับบัญชาว่าปฏิบัติงาน
มีคุณภาพ โดยพิจารณาจากความถูกต้อง ความครบถ้วน ความสมบูรณ์และความปราณีตหรือ
คุณภาพอื่นๆ

6.3.3 ความทันเวลา หมายถึง พยาบาลวิชาชีพสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับ
มอบหมายสำเร็จ โดยประเมินปริมาณงานกับปริมาณเวลาที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติงานสำเร็จ
ภายในระยะเวลาที่กำหนดและได้รับการยอมรับหรือชมเชย ตรงต่อเวลา พิจารณาจากเวลาที่ใช้ในการ
ปฏิบัติงานเปรียบเทียบกับเวลาที่กำหนดไว้สำหรับการปฏิบัติงานหรือภารกิจนั้น

6.3.4 ผลสัมฤทธิ์ของงาน หมายถึง พยาบาลวิชาชีพสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับ
มอบหมายได้สำเร็จโดยกำหนดมาตรฐานงานหรือเป้าหมายของงานและขั้นตอนในการปฏิบัติงาน
ทุกครั้งก่อนดำเนินงานเพื่อให้ได้ผลสำเร็จงานที่ดี พัฒนาระบบงาน รูปแบบหรือวิธีการให้บริการ
พยาบาล โดยคำนึงถึง ผลลัพธ์ที่ได้ต้องมีคุณภาพ หรือมีประสิทธิภาพมากขึ้น ผลลัพธ์ที่ได้เป็น
ประโยชน์ในการนำไปใช้ในหน่วยงาน องค์กรอื่นและต่อวิชาชีพ

6.3.5 การประหยัดทรัพยากร หมายถึง พยาบาลวิชาชีพสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับ
มอบหมายสำเร็จและใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด เกิดความคุ้มค่าของผลงาน ต้นทุนที่ใช้ในการ
ดำเนินงานต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในแผน ใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมกับผลผลิตของ
งานที่เกิดขึ้น ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในด้านการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด ตรวจสอบ เครื่องมือ

วัตถุประสงค์สม่ำเสมอ พิจารณาจากความประหยัดในการใช้ทรัพยากรหรือความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรที่ใช้กับผลผลิตของงานหรือโครงการ

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 มีข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดนครสวรรค์

7.2 มีข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดนครสวรรค์

7.3 นำผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณลักษณะผู้นำของพยาบาลวิชาชีพและพัฒนาประสิทธิผลในการปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนจังหวัดนครสวรรค์ต่อไป